

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/34/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621200711
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6621200711.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudcov JUDr. Renáty Deákovovej a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. ako členov senátu, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: N. A. R., nar. XX. augusta XXXX, v konaní zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa matky: M. O., nar. 6. mája XXXX, trvale bytom W. lúka č. XX, XXX XX W., zastúpená JUDr. Ondrejom Szilágyim, advokátom, so sídlom AK Dr. Vodú 2, 984 01 Lučenec a otca: N. R., nar. 5. júla XXXX, trvale bytom H. cesta XXX/XX, XXX XX W., prechodne bytom R. XXX, XXX XX W., o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Lučenec, č.k. 5P/6/2021-175 zo dňa 12. apríla 2021, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu **p o t v r d z u j e**.
- II. Účastníci **n e m a j ú n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Lučenec (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 5P/6/2021-175 zo dňa 12. apríla 2021 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) rozhodol nasledovne:

I. Súd zveruje maloleté dieťa N. A. R., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti a výchovy matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého dieťaťa N. A. R., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 100,- Eur mesačne vždy vopred do 15. dňa toho ktorého mesiaca k rukám matky, počnúc doručením tohto rozsudku.

III. Otec je oprávnený stýkať sa s maloletým dieťaťom N. A. R., nar. XX.XX.XXXX každú párnú sobotu v mesiaci od 10:00 hod. do 17:00 hod a každú nepárnu nedeľu v mesiaci od 10:00 hod. do 17:00 hod. Otec je oprávnený stýkať sa s maloletým dieťaťom po dohode s matkou maloletého dieťaťa aj v iné dni ako súdom určené s tým, že je povinný dieťa odovzdať matke v ten deň, v deň prevzatia dieťaťa najneskôr o 16:00 hod.

IV. V deň a hodinu realizácie styku si otec maloleté dieťa prevezme pred bytovým domom matky a v uvedený deň a hodinu maloleté dieťa vráti matke pred jej bytovým domom.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

1.1 Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu sa domáhali obaja rodičia, konanie o návrhu matky bolo vedené pod sp.zn. 5P/6/2021, konanie o návrhu otca pod sp.zn. 11P/6/2021. Okresný súd tak veci vedené vo vzťahu k tomu istému maloletému spojil na spoločné konanie a rozhodnutie s tým, že konanie bude vedené pod sp.zn. 5P/6/2021. Matka sa návrhom domáhala zverenia maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti,

úpravy vyživovacej povinnosti a úpravy styku otca s maloletým dieťaťom; otec sa domáhal zverenia maloletého dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti. Z návrhov vyplýva, že rodičia maloletého nie sú manželmi, pôvodne bývali u rodičov otca maloletého, následne sa na jar roku 2020 presťahovali do O. R. aj s rodičmi otca, v spoločnej domácnosti žili do 07.02.2021, kedy matka odišla späť k svojej matke. Z tvrdenia matky vyplýva, že otec jej nedovolil maloleté dieťa zobrať si so sebou a z tvrdenia otca vyplýva, že k opusteniu spoločnej domácnosti došlo bez toho, aby matka si chcela zobrať syna so sebou, vyjadrila sa, že si nemôže zobrať syna do neistých podmienok.

1.2 Súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie, oboznámil sa s návrhmi účastníkov konania, ich písomnými podaniami, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 17.03.2021 o prešetrení pomerov v domácnosti účastníkov konania, vyjadrením Sociálnej poisťovne, správou O. R., oznámením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 03.03.2021, lustráciou v evidencii vozidiel, správou všeobecného lekára pre deti a dorast G.. G. D., potvrdením Mesta Filakovo, ďalšími potvrdeniami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec vo vzťahu k poberaniu prídavkov na dieťa, potvrdením o príjme otca, lustráciou Úradu geodézie, kartografie a katastra SR, výpisom z LV č. XXXX pre k.ú. W., kópiami pokladničných dokladov vo vzťahu k zabezpečeniu potrieb maloletého, fotodokumentáciou z domácnosti matky. Aplikoval ustanovenia článku 5, § 24 ods.4, § 25 ods.1 až 5, § 36 ods.1, § 65 ods.1, 2, 3, § 62 ods.1, 2, 4, 5, § 76 ods.1, § 75 ods.1, § 26, § 28 ods.2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákona č. 36/2005 Z.z.“ alebo „Zákon o rodine“), aplikoval tiež článok 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa.

1.3 Okresný súd ustálil, že vzhľadom ku skutočnosti, že rodičia maloletého spolu nežijú, sú splnené hmotnoprávne podmienky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Pri rozhodovaní o zverení maloletého do výchovy jedného z rodičov sledoval záujem dieťaťa s ohľadom na jeho osobnosť, schopnosti a vývojové možnosti a so zreteľom na životné pomery rodičov. Ustálil, že maloleté dieťa pochádza z partnerského vzťahu, ktorý sa ukončil z dôvodu zlých vzťahov matky s rodičmi otca maloletého dieťaťa, ktorí s nimi zdieľali spoločnú domácnosť a okresný súd mal preukázané zo strany matky otca zasahovanie matke maloletého do výchovy a starostlivosti o maloleté dieťa do takej miery, že z jej strany došlo k opusteniu spoločnej domácnosti. Rodičia otca ako aj otec samotný matke nedovolili, aby si dieťa vzala so sebou, do dňa pojednávania vo veci samej otec maloletého dieťaťa pravdepodobne pod vplyvom svojej matky bezdôvodne bránil a obmedzoval matku styku s maloletým dieťaťom. Rodičia sa na pojednávaní nevedeli dohodnúť na zabezpečení starostlivosti o maloleté dieťa, v konaní uvádzali protichodné tvrdenia. Rodičia zotrvali na svojich návrhoch na zverenie maloletého do svojej osobnej starostlivosti. Vo vzťahu k zvereniu maloletého do starostlivosti jedného z rodičov okresný súd konštatoval silný citový vzťah oboch rodičov k maloletému dieťaťu, ako aj skutočnosť, že u oboch boli preukázané vhodné bytové podmienky na starostlivosť o maloleté dieťa. Súd prvej inštancie však prihliadol na nízky vek maloletého dieťaťa, kedy je dieťa plne závislé od intenzívnej osobnej starostlivosti a na základe uvedeného maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky. Uvedené zverenie je podľa názoru súdu a kolízneho opatrovníka v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Okresný súd poukázal na skutočnosť, že bola preukázaná značná participácia starej matky z otcovej strany na výchove a starostlivosti o dieťa, otec nikdy nezabezpečoval starostlivosť o dieťa samostatne. Nie sú to starí rodičia, ktorí majú zabezpečovať výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa, ako tomu bolo doteraz. Aj s prihliadnutím na skutočnosť, ak matka má skutočný záujem o starostlivosť a o výchovu, má vytvorené vhodné bytové podmienky a zabezpečené všetko potrebné k starostlivosti o maloleté dieťa.

1.4 Na návrh matky okresný súd upravil styk otca s maloletým dieťaťom. Vzhľadom na preukázanú nevhodnú komunikáciu rodičov maloletého a ich neschopnosť sa dohodnúť ohľadne starostlivosti o maloleté dieťa, považoval návrh matky o úpravu styku otca s maloletým dieťaťom za dostatočný, vzhľadom k útlému veku maloletého dieťaťa. Matka maloletého pritom uviedla, že otcovi nechce brániť v realizácii styku a navrhla aj ponechanie priestoru na dohodu medzi rodičmi aj v iné ako súdom ustanovené dni, že takýto styk by sa realizoval do 16.00 hod. Úpravu styku okresný súd považoval za nutnú aj z dôvodu eliminácie nezhôd rodičov, navrhovanú úpravu styku považoval za dostatočnú a zodpovedajúcu právu dieťaťa na rovnocenný kontakt s oboma rodičmi a právu dieťaťa na starostlivosť a výchovu zo strany oboch rodičov. Pokiaľ ide o samotnú realizáciu styku, okresný súd miesto preberania maloletého jeho otcom upravil pred bytovým domom matky, týmto miestom sledoval zabezpečenie pokojnej, kludnej atmosféry pri preberaní maloletého dieťaťa, aby sa zabránilo kontaktu otca so starou matkou maloletého dieťaťa zo strany matky, s ktorou má otec maloletého narušený vzťah.

1.5 Pri rozhodovaní o výživnom súd prvej inštancie prihladol na kritériá pre určenie výživného a jeho výšky uvedené v ustanoveniach Zákona o rodine, poukázal konkrétne na ustanovenie § 62 ods.1 až 5 a § 75 ods.1 zákona č. 36/2005 Z.z.. Skúmal tak nielen odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ale aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného rodiča. Pokiaľ ide o dieťa, toto bolo v čase rozhodovania súdu prvej inštancie vo veku 8 mesiacov. Schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného otca okresný súd vyvodil zo skutočnosti, že tento je od 01.03.2018 zamestnaný v spoločnosti N. H. - H. U., W.; čistý príjem otca od januára do decembra 2020 predstavoval sumu 510,22 Eur mesačne a v mesiacoch január a február 2021 predstavoval sumu 513,65 Eur mesačne. Otec je pritom výlučným vlastníkom rodinného domu, vinice, záhrady, ornej pôdy a zastavanej plochy bez tiarch, ktoré sú evidované na LV č. XXXX pre k.ú. W., osobného motorového vozidla A. L.. Otec svoje výdavky vyčíslil mesačne na sumu 300,- Eur, v správe kolízneho opatrovníka konkretizoval na sumu 210,- Eur, ktorá zahŕňa platbu za elektrinu, vodu, nájom, pričom s rodičmi uhrádza 600,- Eur ročne za drevo. Otec maloletého býva v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, ktorí sú obaja taktiež zamestnaní. V tomto smere súd prvej inštancie poukázal aj na skutočnosť, že každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo zostávajúce prostriedky použiť pre vlastné potreby.

1.6 U matky maloletého okresný súd zistil, že táto nie je a nebola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, od 01.08.2020 je poberateľkou rodičovského príspevku a prídavku na dieťa. Rodičovský príspevok do decembra 2020 predstavoval sumu 270,- Eur mesačne, od januára 2021 sumu 275,90 Eur mesačne. Matka taktiež poberá rodičovský prídavok, naposledy vo výške 25,50 Eur mesačne. Príjem matky od januára do marca 2021 tak predstavuje sumu 301,40 Eur mesačne. Matka pritom nie je vlastníčkou žiadnej nehnuteľnosti, ani osobného motorového vozidla, býva v trojizbovom byte vo Filákovce, ktorý je v osobnom vlastníctve jej matky.

1.7 Matka v čase rozhodovania okresného súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností mala nepravdivé výdavky na maloleté dieťa z dôvodu, že tento bol u otca a otec jej odopieral realizáciu styku s dieťaťom v jej domácnosti. Napriek tomu matka zakúpila maloleťmu dieťaťu plienky, materské mlieko, vlhčené obrúsky, hygienické potreby, oblečenie, dojčenské potreby, hračky a detský kočík. Mesačné výdavky samotnej matky predstavujú náklady na bývanie sumu 50,- Eur mesačne, oblečenie a obuv 20,- Eur mesačne, drogéria 20,- Eur mesačne a strava 100,- Eur mesačne. Matka maloletého býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá je zamestnaná, je poberateľkou vdovského dôchodku a jej celkový mesačný príjem predstavuje 800,- Eur mesačne.

1.8 Na základe uvedeného okresný súd ustálil, že otec maloletého, ktorý nemá zverené maloleté dieťa do svojej osobnej starostlivosti, má väčšie možnosti dosahovať príjem ako matka za účelom pokrytia potrieb maloletého dieťaťa. Okresný súd mal zato, že otec by mal prispievať na výživu maloletého dieťaťa vo výrazne vyššej miere ako matka, a preto mu určil vyživovaciu povinnosť vo výške 100,-Eur mesačne, počnúc dňom doručenia rozsudku. Matka bude pritom maloleťmu zabezpečovať osobnú starostlivosť a vzhľadom k uvedenému nie je v jej možnostiach a schopnostiach dosahovať iný príjem, ako rodičovský príspevok a prídavok na maloleté dieťa. Plnenie osobnej starostlivosti o maloleté dieťa zo strany matky tak musí byť vyvážená finančným plnením zo strany otca.

1.9 Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie aplikoval ustanovenie § 52 C.m.p. a nárok na náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec, ktorý navrhol, aby odvolací súd po prejednaní veci napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 389 ods.1 písm. c) C.s.p. zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnil odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods.1 písm. f) a písm. h) C.s.p., tvrdil tak, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 V konkrétnostiach tvrdil, že súd uveril iba tvrdeniam matky, že odišla zo spoločnej domácnosti z dôvodu, že jej jeho rodičia v značnej miere zasahovali do výchovy a starostlivosti maloletého. Toto tvrdenie matky však nie je pravdivé; matka možno aj vzhľadom k jej mladému veku a mentálnej nevyzretosti neprejavovala veľkú snahu o starostlivosť o maloletého a ani starostlivosť o domácnosť. Nevarila, neupratovala, synovi sa nevenovala, čas trávila hlavne na sociálnych sieťach. Jeho rodičia

videli, že matka maloletého starostlivosť o syna zanedbáva, nebolo im to ľahostajné, a preto sa snažili matke pomáhať aj poradiť. Matka pomoc a rady odmietala a chápala to ako zasahovanie do výchovy.

2.2 Otec nenamietal, že matka tvrdila, že býva u svojej matky; on však má informácie, že u matky nebýva, lebo ju vyhodila. Od príbuzných a známych má informácie, že si hľadala bývanie a zháňala si aj finančné prostriedky, pýtala finančné prostriedky aj od otca a od jeho príbuzných.

2.3 Odvolateľ namietal nepravdivé tvrdenie, že by matke bránil v styku so synom; keď prišla pre syna, vždy ho pripravil na stretnutie. Chodila za maloletým približne jeden až dvakrát do týždňa, okolo 16.00 hod. a zdržala sa maximálne hodinu. Dieťa si od neho k sebe pýtala maximálne dvakrát. Otec mal však obavu, kde si matka dieťa vezme, ak nebýva u svojej matky a či mu dokáže poskytnúť všestrannú starostlivosť a opateru vo vyhovujúcom prostredí. Stalo sa aj, že matka prišla navštíviť ich spoločného syna a nemala urobený Covid test.

2.4 Otec vyjadril obavy, že zo strany matky nie sú zabezpečené vhodné podmienky na výchovu maloletého, preto žiadal, aby bol maloletý zverený do jeho výchovy a starostlivosti. Bol a je ochotný nastúpiť aj rodičovskú dovolenku a synovi sa venovať sám. Prejednal to aj so zamestnávateľom, ktorý mu prisľúbil, že po skončení rodičovskej dovolenky by sa mohol vrátiť späť na svoje pracovné miesto. Otec vyjadril pochybnosti o stabilnom rodinnom prostredí matky, nakoľko má informácie, že matka sa v domácnosti svojej matky (starej matky maloletého) nezdržiava. Tvrdil, že uvedená skutočnosť je zásadná pre rozhodnutie vo veci a pripojil SMS komunikáciu zo dňa 06.05. s matkou, kde sa mu matka priznala, že zháňa bývanie. Uzavrel, že je v záujme maloletého, aby bol zverený do jeho výchovy a starostlivosti a navrhol, aby súd zaviazal matku k plateniu výživného v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované maloleté dieťa podľa osobitného predpisu a upravil styk matky s maloletým tak, že matka je oprávnená stýkať sa s ním každú párnú sobotu v mesiaci od 10.00 hod. do 17.00 hod. a každú nepárnu nedeľu v mesiaci od 10.00 hod. do 17.00 hod. a po dohode s otcom aj v iné dni.

3. Matka maloletého v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla, aby odvolací súd postupom podľa § 387 ods.1 C.s.p. napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil. Tvrdenie otca považovala za nedôvodné, nepravdivé, účelové, zavádzajúce, zmätočné až podvodné.

3.1 Zotrvála na tvrdení, že od 07.02.2021, kedy opustila spoločnú domácnosť až do doby, kým okresný súd nariadil neodkladné opatrenie (13.05.2021), otec bránil matke v styku s maloletým, styk mala umožnený len vo vymedzených dňoch a hodinách v závislosti od toho, kedy to otcovi dieťaťa práve vyhovovalo. S dieťaťom mohla tráviť maximálne hodinu, aj to nie každý deň. Styk sa mohol realizovať iba von v dedine a pod dozorom otca alebo inej osoby. Stará matka dieťaťa zo strany matky maloletého, ani ďalší jej rodinní príslušníci takúto možnosť nemali počas trojmesačného obdobia, otec si to tak podmienil z dôvodu, že mal obavu, že matka si dieťa vezme so sebou. Požiadavky otca boli pre matku maloletého neznesiteľné, ponižujúce a neakceptovateľné.

3.2 S poukazom na závery uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku matka zdôraznila, že súd prvej inštancie bral v prvom rade ohľad na záujmy maloletého dieťaťa a nie na záujmy alebo osobné prania rodiča. Mala zato, že okresný súd dostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie týkajúce sa zverenia maloletého do jej osobnej starostlivosti, ako aj úpravy styku otca s maloletým. Okresný súd pritom po rozhodnutí vo veci samej nariadil dňa 12.05.2021 neodkladné opatrenie.

3.3 Za nepravdivé považovala matka tvrdenie otca o tom, že u svojej matky nebýva, resp. že nemá vytvorené vhodné podmienky. Matka pritom okresnému súdu preukázala vhodné podmienky a prostredie pre výchovu maloletého a existenciu zakúpených vecí potrebnú k všestrannej a dôkladnej starostlivosti o maloletého. O týchto podmienkach sa presvedčil kolízny opatrovník v rámci vykonaného šetrenia realizovaného dvakrát v domácnosti matky. Pokiaľ otec pripojil k podanému odvolaniu SMS komunikáciu medzi matkou a ním, táto komunikácia nikdy medzi matkou a otcom maloletého neprebehla. Otec si pravdepodobne vytvoril účet pod menom „M.“, komunikoval sám so sebou, v komunikácii uvádzal skutočnosti, ktoré môžu byť v jeho prospech a ktoré by matke maloletého mohli privodiť ujmu. Z uvedeného dôvodu matka uvedenú skutočnosť oznámila na príslušné oddelenie PZ, nakoľko mala podozrenie, že bol spáchaný trestný čin. Matka sama pritom v konaní pred súdom prvej inštancie pripojila rozsiahlu SMS komunikáciu, ktorú s otcom maloletého viedla, z ktorej vyplýva štýl ich vzájomného dopisovania, ako aj pod akým menom matka celý čas vystupovala.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení zotrval na dovtedajších stanoviskách a uzavrel, že zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Počas vykonaných sociálnych zisťovaní v domácnosti matky neboli zistené nedostatky v zabezpečovaní plnohodnotnej starostlivosti maloletému dieťaťu. Popísal vykonané sociálne zisťovanie zo dňa 19.05.2021 v domácnosti matky, kedy bola prítomná matka, maloletý a U. R., sestra matky maloletého. Byt pozostáva z predsiene, obývacej izby, kuchyne a dvoch spální, miestnosti sú zriadené moderným nábytkom; maloletý má v domácnosti zabezpečenú detskú posteľku, kočík, prenosné vajíčko, vaničku na kúpanie, dostatok ošatenia, hygienických potrieb, detských plienok a dojčenskej výživy. Hygiena bola na veľmi dobrej úrovni. Maloletý bol počas sociálneho zisťovania prítomný, bol čisto a vhodne oblečený, nejavil známky zanedbávania, pôsobil pokojným dojmom. Matka má s maloletým vytvorený silný citový vzťah. Matka sa pritom vyjadrila, že po právoplatnosti rozhodnutia súdu o zverení maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti (neodkladné opatrenie) otec maloleté dieťa pravidelne navštevuje. Zotrvala na návrhu zverenia maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti a vyjadrila súhlas s napadnutým rozsudkom.

5. Matka maloletého vyjadrenie kolízneho opatrovníka považovala za pravdivé a nemala k nemu žiadne výhrady.

6. Kolízny opatrovník v ďalšom vyjadrení zotrval na dovtedajších stanoviskách.

7. Otec maloletého sa k vyjadreniam matky a kolízneho opatrovníka písomne nevyjadril.

8. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu § 65 a § 66 C.m.p, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 C.s.p. a odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu v celom jeho rozsahu ako vecne správne potvrdil, a to z nasledovných dôvodov:

8.1 Podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len a skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že obaja rodičia maloletého sa samostatnými návrhmi domáhali úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému; súd prvej inštancie konanie a návrhu matky a o návrhu otca spojil na spoločné konanie. Nespornou skutočnosťou, na ktorej obaja rodičia založili svoje návrhy na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, bola skutočnosť, že matka maloletého 7.2.2021 opustila spoločnú domácnosť, ktorú viedla s otcom maloletého. Obaja rodičia navrhovali maloletého zveriť do svojej starostlivosti a upraviť vyživovaciu povinnosť rodiča, ktorému maloletý do starostlivosti zverený nebude; matka sa domáhala aj úpravy styku otca s maloletým. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie pred rozhodnutím vo veci samej vykonal dostatočné dokazovanie na zistenie skutkového stavu a dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. Dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie sú zrozumiteľné a jasné. Odvolací súd sa s odôvodnením súdu prvej inštancie vysloveným v napadnutom rozhodnutí, ako aj s jeho dôvodmi v celom rozsahu stotožňuje a na tieto v plnom rozsahu poukazuje. Rozhodnutie okresného súdu bolo podložené náležitým preskúmaním sociálnych pomerov účastníkov.

9.1 Okresný súd tak okrem zverenia maloletého do starostlivosti jedného z rodičov upravil vyživovaciu povinnosť rodiča, ktorému maloletý do osobnej starostlivosti nebol; rozhodol aj o úprave styku. Súd prvej inštancie postupoval správne, pokiaľ po zistení, že rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú a spoločne nezabezpečujú starostlivosť o maloletého dieťaťa, upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Súd prvej inštancie sa podrobne vysporiadal so skutkovými zisteniami, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania; v napadnutom rozhodnutí vysvetlil, prečo v čase rozhodovania považoval zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky za najvhodnejšie; uviedol, na ktoré skutkové okolnosti v tomto smere prihliadal a aj ako jednotlivé dôkazy vyhodnotil.

9.2 Z vykonaného dokazovania bolo zrejmé, že spoločnú domácnosť vedenú s otcom maloletého opustila matka; rodičia maloletého produkovali rozdielne tvrdenia ohľadne dôvodov, pre ktoré sa tak matka rozhodla a či mienila spoločnú domácnosť opustiť s maloletým. Kým matka maloletého tvrdila, že k opusteniu spoločnej domácnosti došlo z dôvodu zasahovania starej matky do výchovy a partnerského

života, otec maloletého tvrdil, že matka nedokázala zabezpečovať starostlivosť o maloletého a o domácnosť a považoval ju za vedenie partnerského a rodičovského vzťahu za nevyzretú.

9.3 Súd prvej inštancie overil tvrdenia rodičov maloletého okrem iného aj skutočnosťami zistenými so sociálneho zisťovania v domácnosti otca a v domácnosti matky. Zistil pritom, že obaja rodičia majú porovnateľné podmienky pre výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa; matka býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou, na starostlivosť o maloleté dieťa má vytvorené vhodné bytové podmienky a má zabezpečené všetko potrebné k starostlivosti o maloleté dieťa. Obdobné závery okresný súd konštatoval aj vo vzťahu k domácnosti otca, ktorý žije vo vlastnom rodinnom dome, zaťaženom hypotékou; v rodinnom dome s ním bývajú aj jeho rodičia. Súd prvej inštancie konštatoval silný vzťah oboch rodičov maloletému dieťaťu; možno tak konštatovať, že u oboch rodičov sú porovnateľné podmienky pre starostlivosť o maloleté dieťa. Pokiaľ súd prvej inštancie maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky, prihliadal predovšetkým na vek maloletého dieťaťa, najlepší záujem maloletého dieťaťa a skutočnosť, že považoval za preukázané, že otec nikdy nezabezpečoval starostlivosť o maloletého samostatne; na výchove maloletého a starostlivosti o neho participovala aj stará matka zo strany otca. Tieto závery súdu prvej inštancie sú súladné so závermi vyplývajúcimi z vykonaného dokazovania, aj keď tvrdenia rodičov o zapojení sa druhého rodiča, prípadne participácie starej matky na tejto starostlivosti boli protichodné. Správnym záverom súdu prvej inštancie, na ktorom založil svoje rozhodnutie, je poukaz na nízky vek maloletého, v ktorom veku je dieťa plne závislé od intenzívnej osobnej starostlivosti o neho. V konečnom dôsledku so zverením maloletého sa stotožnil aj kolízny opatrovník.

9.4 Súd prvej inštancie prihliadal aj na skutočnosť, že matke maloletého bolo zo strany otca bránené po opustení spoločnej domácnosti v riadnom styku s maloletým, s maloletým sa mohla stretávať len za podmienok a rozsahu ako to určil otec; blízki príbuzní matky boli zo stretávania sa s maloletým vylúčení. Aj z toho dôvodu v zásade matka nemohla v plnom rozsahu preukázať svoju riadnu starostlivosť o maloletého po opustení spoločnej domácnosti. Odvolací súd ale v tomto smere poukazuje na skutočnosť, že súd prvej inštancie po vydaní rozhodnutia vo veci samej na návrh matky nariadil uznesením č.k. 5P/6/2021-225 zo dňa 12.5.2021 neodkladné opatrenie, ktorým do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky a upravil styk otca s maloletým. Z obsahu spisu vyplýva, že proti neodkladnému opatreniu otec maloletého odvolanie nepodal. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že kolízny opatrovník po nariadení neodkladného opatrenia vykonal sociálne zisťovanie v domácnosti matky a nezistil žiadne nedostatky v zabezpečovaní plnohodnotnej starostlivosti maloletému dieťaťu. Aj z uvedeného vyplýva, že matka je plne spôsobilá a schopná zabezpečovať maloletému riadnu starostlivosť a že túto starostlivosť maloletému aj riadne zabezpečuje. Za takýchto skutkových okolností sa odvolací súd stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie, že (aj) s prihliadnutím na nízky vek maloletého je v jeho najlepšom záujme, aby bol po rozpade partnerského vzťahu rodičov zverený do osobnej starostlivosti matky.

10. Pokiaľ ide o odvolacie námietky otca, tento spochybňoval vedenie domácnosti a starostlivosť o maloletého zo strany matky už počas partnerského spolužitia; tvrdil, že matka nemá kde bývať lebo ju jej matka „vyhodila“ zo svojej domácnosti a matka si sama hľadá bývanie a za tým účelom zháňa finančné prostriedky.

10.1 S podstatnou časťou odvolacej argumentácie otca sa už vysporiadal súd prvej inštancie, keď osobnostné predpoklady oboch rodičov považoval za porovnateľné a mal za preukázané, že matka má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletého.

10.2 Tvrdenia otca v odvolaní (datovanom dňa 7.5.2021) o tom, že matka nemá kde bývať, boli vyvrátené závermi vyplývajúcimi zo sociálneho zisťovania vykonaného v domácnosti matky dňa 19.5.2021, v ktorom kolízny opatrovník konštatoval vhodné podmienky matky pre starostlivosť o maloleté dieťa; nedostatky v starostlivosti o maloleté dieťa zistené neboli.

10.3 Otec maloletého sa pokúsil spochybniť možnosti bývania matky predložením elektronickej komunikácie, v ktorej mu mala uviesť, že nemá kde bývať. Toto tvrdenie matka maloletého spochybnila primeranou argumentáciou a zdôraznila, že takúto komunikáciu s otcom maloletého nikdy nevedla a z toho dôvodu podala aj trestné oznámenie (dňa 12.5.2021). Argumentácia otca v tomto smere tak ostala

len v rovine tvrdení, ktoré matka maloletého dostatočným spôsobom spochybnila, a preto odvolací súd nepovažoval túto námietku otca za dôvodnú.

10.4 Iné námietky vo vzťahu k zvereniu maloletého do osobnej starostlivosti otec maloletého nemal; z uvedeného dôvodu odvolací súd nezistil dôvod pre zmenu rozhodnutia o zverení maloletého dieťaťa do starostlivosti jedného z rodičov.

11. Výroky rozsudku súdu prvej inštancie o výživnom a o úprave styku s maloletým sú závislé od výroku o zverení maloletého do osobnej starostlivosti jedného z rodičov; vyživovacia povinnosť sa určuje rodičovi, ktorému maloleté dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti a tomuto rodičovi sa upravuje styk s maloletým dieťaťom. Aj keď argumentácia otca voči výroku o vyživovacej povinnosti a úprave styku absentuje, odvolací súd tieto výroky preskúmal ako výroky závislé.

11.1 Súd prvej inštancie postupoval správne, keď po zverení maloletého do starostlivosti jedného z rodičov (matke) upravil vyživovaciu povinnosť k maloletému u toho rodiča, ktorému maloletý do osobnej starostlivosti zverený nebol. Je zrejmé, že súd prvej inštancie vychádzal zo zákonných kritérií pre určenie výživného, z aplikovaných ustanovení zákona č.36/2005 Z.z. a teda odôvodnených potrieb oprávnenej osoby, ktorou je v danom prípade maloleté dieťa ako aj zo schopností, možnosti a majetkových pomerov osoby povinnej, ktorou je otec maloletého. Prihliadal tiež na schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky a osobnú starostlivosť matky o maloletého. Súd prvej inštancie pri majetkových a príjmových pomeroch otca vychádzal zo skutočnosti, že otec maloletého je zamestnaný, má stály príjem, ktorý v mesiacoch január a február 2021 dosahoval sumu 513,65 Eur; zistil, že otec je vlastníkom nehnuteľného majetku (rodinný dom a príslušné pozemky) a zároveň je vlastníkom motorového vozidla. Za takto zistených skutkových okolností aj odvolací súd výšku vyživovacej povinnosti (100,-Eur mesačne) považoval za zodpovedajúcu zákonným kritériám pre určenie výživného; súdom určená vyživovacia povinnosť nepredstavuje pre otca maloletého nepríjemné finančné riziko. V konečnom dôsledku otec maloletého výšku vyživovacej povinnosti osobitne nenamietol

11.2 Otec maloletého osobitne nenamietol ani výroky rozsudku súdu prvej inštancie o úprave styku; úprava styku prevedená súdom prvej inštancie zodpovedá právu maloletého dieťaťa na primeraný styk s oboma rodičmi, právo na starostlivosť zo strany oboch rodičov a v konečnom dôsledku presne zodpovedá rozsahu, v akom žiadal upraviť otec maloletého styk matky pre prípad zverenia dieťaťa do jeho starostlivosti. Z napadnutého rozhodnutia, vyjadrení matky v priebehu konania pred súdom prvej inštancie a aj vo vyjadrení k odvolaniu vyplýva, že matka maloletého nemieni styku otca s maloletým brániť a to aj nad rámec styku upravenom výrokom rozsudku; je na rodičoch, aby si svoje vzájomné vzťahy usporiadali tak, aby aj k styku otca s dieťaťom dochádzalo v takom rozsahu, aby zodpovedalo najlepšiemu záujmu maloletého, ktorý v danom prípade predstavuje právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov a právo na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho styku s obidvoma rodičmi; a to tak, aby sa doterajšie silné citové väzby otca s maloletým udržiavali a prehľbovali.

11.3 Za správne považoval odvolací súd aj rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o nároku na náhradu trov konania, keď súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenie § 52 C.m.p.. Dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 55 C.m.p. neboli v konaní pred súdom prvej inštancie zistené a ani tvrdené.

12. Vzhľadom vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil pri riadnom zistení skutkového stavu, jeho rozhodnutie je vecne správne, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu v zmysle § 387 ods. 1,2 C.s.p. v celom jeho rozsahu potvrdil ako vecne správny.

13. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 C.m.p. v spojení s § 58 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov konania neuplatnil; odvolací súd dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 55 C.m.p. nezistil.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).